

ydelse fra samtlige skattepligtige medlemmer af folkekirken inden for vedkommende ligningsområde — ikke er af en sådan art, at man favoriserer enkelte kirkelige retninger eller grupper, men derimod af mere almindelig interesse for menigheden og for det kirkelige livs trivsel som helhed inden for menighedsrådsdistriktet, og ikke specielt hører til de opgaver, som naturligt bør henhøre under det frivillige kirkelige arbejde. Det er således ikke anset for hjemlet, at der af rådighedsbeløbet ydes tilskud til F.D.F., spejderbevægelsen, ungdomsafdelinger inden for K.F.U.M. og K.F.U.K., sammenkomster for gamle og søndagsskoler.

Ved de stedfundne forhøjelser af maksimumsbeløbene, der i det væsentlige skyldes prisudviklingen, er der ikke tilsigtet nogen udvidelse eller ændring af de gældende bestemmelser om rådighedsbeløbets anvendelse.

Spørgsmålet om ændring af bestemmelsen i menighedsrådslovens § 13, stk. 2, har været behandlet i den af kirkeministeriet den 27. maj 1964 nedsatte kommission vedrørende folkekirken's organisation (strukturkommissionen), der i en den 13. januar 1966 afgivet betænkning (nr. 411/1966) har fremsat forslag om, at der gennem en lovændring åbnes adgang til en videre anvendelse af rådighedsbeløbet. Kommissionen har i denne forbindelse overvejet, om man ikke i det hele — under hensyn til menighedsrådenes demokratiske sammensætning — burde overlade til rådene selv at træffe bestemmelse om, hvad der måtte anses for det enkelte sted at være en kirkelig opgave. Kommissionen fandt imidlertid, at et så vidtgående skridt ville være et afgørende brud med et på gode reale grunde hvilende, hidtidigt princip for lovgivning om menighedsrådenes økonomiske beføjelser, og derfor ikke ville kunne komme på tale. Under henvisning til, at det må anses for udelukket i lovgivningen nærmere at specificere de opgaver, som skal kunne finansieres over rådighedsbeløbet, indstillede kommissionen herefter, at grænserne for rådighedsbeløbets anvendelse fremdeles fastsættes administrativt, og at grænserne som hidtil trækkes ret snævert, men således at der åbnes mulighed for en gradvis udvidelse af rammerne, efterhånden som behovene herfor gør sig gældende. Den videre anvendelse af rådighedsbeløbet, som kommissionen i første række havde for øje, skulle navnlig bestå i bidrag til dækning af udgifterne ved „på tidsvarende måde at videreføre folkekirken's forkyndende og pædagogiske opgave også uden for kirkerummet“, samt i tilskud til etablering af forsøgsordninger, f. eks. med hensyn til sognemedhjælpere.

Det af strukturkommissionen fremsatte forslag,

hvorom der ikke var enighed i kommissionen, og som også under den efterfølgende offentlige diskussion har givet anledning til divergerende menings-tilkendegivelser, skønnes ikke umiddelbart egnet til, at ministeriet på dette grundlag kunne fremsætte forslag om en lovændring. Derimod blev der som nævnt i 1967 — uden ændring af bestemmelsen i øvrigt — gennemført en forhøjelse af maksimumsbeløbene til henholdsvis 3.000 kr. i mindre sogne og 10.000 kr. i større sogne.

Der blev i sin tid givet de kirkelige instanser lejlighed til at ytre sig over kommissionens forslag. De afgivne svar viser, at der blandt stiftsøvrighederne, biskopperne og provstiuvalgene hersker betydelig uenighed og usikkerhed med hensyn til betimeligheden af at gennemføre dette forslag såvel som med hensyn til, hvilken ordning der i det hele bør tilstræbes på dette område.

Uanset at spørgsmålet om, hvilke kirkelige formål menighedsrådene bør kunne støtte af rådighedsbeløbene, således ikke har fundet en så overbevisende principiel afklaring, at der har kunnet opnås almindelig enighed herom i kirkelige kredse, har ministeriet dog under hensyn til, at det skønnes rimeligt i et vist omfang at imødekomme det blandt menighedsrådene meget udbredte ønske om at kunne disponere noget friere over rådighedsbeløbene end hidtil, anset det for rigtigt nu gennem fremsættelse af nærværende lovforslag at søge tilvejebragt hjemmel for, at der kan åbnes menighedsrådenes adgang hertil.

De lokale kirkelige opgaver, hvortil der skal kunne ydes bidrag af rådighedsbeløbet, er i det foreliggende forslag betegnet som „foranstaltninger; som rådet skønner egnede til at fremme det kirkelige liv i sognet, pastoratet eller kommunen“. Med denne affattelse af bestemmelsen er det tilsigtet dels at angive et videre anvendelsesområde for rådighedsbeløbet end efter den nugældende regel, dels at bringe bestemmelsen i nærmere samklang med bestemmelsen i lovens § 14, stk. 2, hvorefter nyvalgte menighedsrådsmedlemmer i forbindelse med deres indtræden i rådet forpligter sig til at virke for „den kristne menigheds liv og vækst“.

Grænserne for rådighedsbeløbets anvendelse tænkes som hidtil fastsat administrativt og — indtil videre — stort set i overensstemmelse med de hidtil fulgte principper, således at der fremdeles ikke af rådighedsbeløbet vil kunne ydes støtte til det frivillige kirkelige arbejde, f. eks. i form af direkte tilskud til kirkelige foreninger, sammenslutninger og institutioner. Ministeriet er imidlertid opmærksom på, at der er visse områder inden for det kirkelige arbejde, f. eks. præsternes virksomhed blandt